

Zeynep Rona Sanat Arşivi Yeniden Kamuya Açılmalıdır

6/6/2016 / skopbülten / Nergis Abıyeva

Zeynep Rona Sanat Arşivi'nin sitesi yakın bir tarihte açıldı: www.zeynepronaarsivi.com. Siteye girdiğinizde şu bilgiyle karşılaşıyorsunuz: “Sadece 2006-2014 yılları arasındaki belge kayıtlarına ve 2000-2014 yılları arasındaki sergi künyelerine ulaşabilirsiniz. Önceki yıllara ulaşmak için fiziksel arşivi ziyaret etmeniz gerekmektedir. Bugün randevuyla kullanılabilir durumdadır.”

Zeynep Rona Sanat Arşivi

ARAMA KILAVUZ EKLER BASINDAN HAKKINDA

Bu site fiziksel halde® olan Zeynep Rona Sanat Arşivi'ndeki belgelere ulaşımı kolaylaştırmak için hazırlanmıştır. Ayrıca, arşivlenen sergilerin künyeleri de sunulmaktadır. Yapacağınız belge aramalarında, e-kayıtlı mevcut olanlar dışında, belgesinin içeriği yoktur ve belge kodu kullanılarak fiziksel arşivden ulaşabilirsiniz.

1 Kriterleri giriniz®

Kriter başlığını seçip kriterinizi girebilir veya liste görünümünden kriterinizi seçebilirsiniz. Birden fazla kriter seçtiğinizde, seçili kriterleri aynı anda sağlayan sonuçlar listelenir.

- Sanatçı, Yazar, Küratör ve Eleştirmen®
- Etkinlik®
- Yer / Mekan / Kurum®
- Diğer®

2 Sonuç listesini seçiniz

Arama sonucunuzda arşivdeki belgeleri ve/veya sergi künyesini listeleyebilirsiniz.

- Belge Listesi®
- Sergi Listesi®

3 Ara

ARAMAYI BAŞLAT

Arşiv sitesi ekran resmi

Fakat arşivin hikâyesi bu kadar kısa değil. Sanat tarihçisi, araştırmacı, yazar ve çevirmen Zeynep Rona, 1970'lerden başlayarak 2014'e kadar kesintisiz olarak sürdürdüğü bir sanat arşivinin sahibi. Rona'nın bireysel bir girişimle oluşturduğu ve 2006'ya kadar kendi evinde bulunan arşiv, bu tarihten itibaren Santralistanbul projesi kapsamında İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde sürdürülür. 2010 Haziran'da yönetim değişikliği nedeniyle tasfiye edilip Zeynep Rona'ya devredilen arşiv, yine Rona tarafından kendi evinde sürdürülmeye devam eder. Ta ki 2012'de Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ne bağışlanana kadar... MSGSÜ 2012'de Resim-Heykel Müzesi'nin yeni yerine taşınması ve projelendirilmesi gündeme geldiğinde, Zeynep Rona Arşivi'ni de bünyesine katmak ister. Zeynep Rona, MSGSÜ'nün böyle bir sanat arşivi için en uygun adres olduğunu düşünerek arşivi MSGSÜ'ye bağışlar. Bunun üzerine Bilgi Üniversitesi depolarında korunan belgeler, MSGSÜ Bomonti Kampüsü'ne taşınır. Daha sonra rektörlüğün isteğiyle Sanat Tarihi Bölümü'ne bağlanır ve fiziksel varlığını bu bölümde sürdürür. Arşivde görevlendirilecek kişi, sözleşmenin imzalandığı Ocak 2014'ten Haziran 2014'e kadar haftada iki gün gönüllü olarak Zeynep Rona'yla birlikte çalışır. Fakat kadro, söz verildiği sürede çıkmayınca ayrılmak zorunda kalır. Böylece Temmuz 2014 itibariyle arşiv kapılarını

kapatır ve MSGSÜ Bomonti Kampüsü'nün depolarına kaldırılır. Üniversite yönetiminden "Arşivin kapanması söz konusu değildir"[1] açıklaması gelse de, bugün arşive erişim randevuyla sağlanıyor. Daha da ötesi, Temmuz 2014'ten beri arşivde kimse çalışmadığı için Zeynep Rona Arşivi'ne yeni belge girişi sağlanamıyor. Arşivin akıbetinin ne olacağını bugün ne Zeynep Rona, ne de kamuoyu biliyor.

Öncelikle Zeynep Rona Sanat Arşivi'nin öne çıkan özelliklerinden bahsetmek gerekir. Arşiv objektif bir şekilde oluşturmuştur. Rona, tıpkı *Türkiye Sanat Yıllığı*'ni çıkarırken yaptığı gibi, arşivini oluştururken de nesnel bilginin peşindedir. Zeynep Rona Sanat Arşivi'nin kişisel bir arşivden çok daha fazlası olduğunun anlaşılması için bu nesnelliğin özellikle altı çizilmeli. Zeynep Rona bu nesnelliğe dair şunları söylüyor: "Bu arşivin bir başka özelliği de çıkan sanat haberleri arasında seçim yapılmadan tümünün alınmasıdır. Bir başka deyişle galeri ya da sanat merkezi gibi kurumların ya da özel arşivlerin seçici yaklaşımı benimsenmemiş, bilgi içeren kısacık bir haber bile arşivlenmiştir. Amaç seçimi kullanıcıya bırakmak, ona önceden sınırlandırılmamış bir seçki sunabilmektir."[2]

Zeynep Rona, başlangıçta sanat etkinliklerinin azlığı nedeniyle bunları duyuran gazetelerin sayısının da bir elin parmaklarını geçmediğini, ama sonraları haberlerin arttığını ve her gün yaklaşık 15 gazeteden sanata dair haberleri topladığını ve sınıflandırdığını belirtir.[3] Bunu yaparken farkına vardığı yanlışlıkları üstüne "Z.R" yazarak düzeltmiştir.[4] Arşivin belirtilmesi gereken bir diğer özelliği, sadece gazete kupürlerinden oluşmamasıdır; bünyesinde sergi broşürleri, sanatçı kitapları, davetiyeler, sanat dergileri de barındırır.

Türkiye sanat tarihinin 45 yıllık belliğini oluşturan bu kıymetli arşiv için ne yapılabilir? Her şeyden önce Zeynep Rona Sanat Arşivi'nin değerinin anlaşılması gerekiyor. Ancak değeri anlaşıldığında konuşulur, merak edilir, takip edilir ve "talep" edilir. 45 yıldır her gün titizlikle tasnif edilen bir arşiv söz konusu. Bunun nasıl bir motivasyon ve emekle yapıldığı, burada uzun uzun bahsetmeye gerek duyulmayacak kadar açık. Arşivini **detaylı olarak anlattığı yazısında** "Bu arşiv ilk oluşmaya başladığı 1970'lerden beri isteyenlere hep açık oldu" diyor Zeynep Rona...[5] Tek gayesi sanat tarihi araştırmalarına ve yazımına katkıda bulunmak, araştırmacılara kaynak oluşturmak olan bir arşivin kamuya açık olması gerekiyor.

Son olarak; bu arşiv, sadece Zeynep Rona'nın "mesele"si değil. Kurumlara ve kişilere düşen sorumluluklar var. Öğrencilere, araştırmacılara, yazarlara kısaca "kamu"ya miras bırakılmış olan arşivin takibini yapması gereken sadece Zeynep Rona değil, kamudur.

[1] "Türk Sanatının 40 Yıllık Belleği Kadro Bekliyor", *Aydınlık Gazetesi*, Kasım 2014

[2] Zeynep Rona, "Türk Sanatı'nın 40 Yıllık Hafızası: Zeynep Rona Arşivi'nin Öyküsü", <http://www.eskop.com/skopbulten/turk-sanatinin-40-yillik-hafizasi-zeynep-rona-arsivinin-oykusu/1605>

[3] A.g.k

[4] Detaylı bilgi için: <http://www.zeynepronaarsivi.com/>

[5] Zeynep Rona, "Türk Sanatı'nın 40 Yıllık Hafızası: Zeynep Rona Arşivi'nin Öyküsü", <http://www.e-skop.com/skopbulten/turk-sanatinin-40-yillik-hafizasi-zeynep-rona-arsivinin-oykusu/1605>

[sanat tarihi](#)

[anasayfa](#) [neden skop?](#) [skopdergi](#) [skopbülten](#) [skopduyuru](#) [iletişim](#)

red powered